

Πρόλογος

Την περίοδο 2006-2007 μια «περίεργη αρρώστια» κατέλαβε το μεγαλύτερο κομμάτι των ανθρώπων που εμπλέκονται είτε από θέση διδάσκοντα, είτε από θέση διδασκόμενου, στο εκπαιδευτικό εργοστάσιο. Για ένα χρόνο αποφάσισαν να παρατήσουν τις αίθουσες διδασκαλίας και να βγουν στους δρόμους, επιλογή που από πλευράς φοιτητών εκφράστηκε με το σύνθημα «ή μια ζωή στις αίθουσες ή μια ζωή στους δρόμους». Αποτέλεσμα αυτής της «αρρώστιας» είναι κι η παρούσα έκδοση. Οι συγγραφείς της σε μεγάλο βαθμό γνωριστήκαμε στις καταλήψεις, τις απεργίες, τις διαδηλώσεις και τις συγκρούσεις που εκτυλίχθηκαν εκείνη τη χρονιά ενάντια στην καπιταλιστική/εκπαιδευτική αναδιάρθρωση.

Το ενωτικό σημείο που μας έφερε σε επαφή ήταν η συμμετοχή στα κινήματα των φοιτητών και των δασκάλων από μέσα και από τα κάτω πριν από τα κινήματα άλλωστε δεν είχαμε συναντηθεί. **«Από μέσα»** λέγοντας, εννοούμε την κινηματική παρέμβαση με κοινωνικούς κι όχι ιδεολογικούς όρους, θεωρώντας δηλαδή αυτονόητη τη συμμετοχή μας στα κινήματα λόγω της κοινωνικής μας θέσης κι από εκεί και πέρα αναζητώντας τους συμμάχους μας όχι σ' αυτούς με τους οποίους έχουμε πάνω κάτω κοντινές ιδεολογικές θέσεις, αλλά σ' αυτούς που θεωρούμε ότι έχουμε κοινά (ταξικά) συμφέροντα: καταρχήν τους συμφοιτητές μας και τους συναδέλφους μας.

«Από τα κάτω» λέγοντας, εννοούμε τη συμμετοχή μας στον αγώνα χωρίς να κατέχουμε κάποια θεσμική/συνδικαλιστική θέση και δίνοντας ταυτόχρονα καθημερινή μάχη ενάντια στη συνδικαλιστική γραφειοκρατία και τη λογική της ανάθεσης του αγώνα σε κάποιους «ειδικούς» κι αντιπροσώπους. Αντιπαλεύοντας κάθε διαχωρισμό ανάμεσα στο ίδιο το περιεχόμενο του αγώνα και τις δομές συλλογικής επικοινωνίας μέσω των οποίων πραγματοποιούνταν η κατάληψη κι η απεργία, πιέζαμε για τη δημιουργία δομών στην υπηρεσία του αγώνα κι όχι για έναν αγώνα που θα φετιχοποιεί τις δομές του. Αναζητώντας συναγωνιστές κι όχι ψηφοφόρους έτοιμων πλαισίων, παλέψαμε για να ενεργοποιηθούν από συλλογικά αγωνιστικά υποκείμενα και να γίνουν αδιαμεσολάβητες οι αμεσοδημοκρατικές διαδικασίες των γενικών συνελεύσεων μέσω των οποίων αποφασίζεται ο αγώνας στη βάση των δασκάλων και των φοιτητών/εργαζομένων. Ταυτόχρονα, επιζητήσαμε το ξεπέραςμα του θεσμικού και δημοκρατικού χαρακτήρα τους, μέσω της δημιουργίας κοινοτήτων αγώνα και ανάλογων αυτοοργανωμένων δομών (επιτροπές/συνελεύσεις κατάληψης, απεργιακές επιτροπές, συντονιστικά), έτσι ώστε ο αγώνας να βρίσκεται κάθε στιγμή στα χέρια των ίδιων των αγωνιζόμενων κι όχι στα χέρια όσων συσκέπτονται σε κομματικά γραφεία. Τέλος, προσπαθήσαμε τα μέσα πάλης να μην αντιμετωπίζονται διαχωρισμένα από τον ίδιο τον αγώνα, ως «χάπενινγκς», δηλαδή, με θεαματικό παρά πρακτικό περιεχόμενο. Αντίθετα, προσπαθήσαμε οι καταλήψεις, οι απεργίες, οι διαδηλώσεις, οι αλυσίδες, οι συγκρούσεις κτλ. να ριζοσπαστικοποιηθούν και να προσεγγίσουν το αρχικό τους περιεχόμενο ως πράξεις απαλλοτρίωσης χώρου και χρόνου από το κεφάλαιο. Όλα αυτά, φυσικά, μέσα στα πλαίσια των περιορισμένων δυνατοτήτων μας.

Το βασικό σημείο πάντως που μας έφερε σε επικοινωνία ήταν η κοινή πεποίθηση ότι ο αγώνας στον οποίο συμμετείχαμε δεν έπρεπε να θεωρείται υπόθεση μόνο των φοιτητών ή των δασκάλων κάθε φορά, αλλά συνολικός αγώνας ενάντια στην καπιταλιστική αναδιάρθρωση, που αφορά ευρύ-

τερα κοινωνικά κομμάτια και θα μπορούσε να θέτει συνολικότερα ζητήματα. Αντιλαμβανόμαστε την καπιταλιστική αναδιάρθρωση ως μια επίθεση του κεφαλαίου στις συλλογικές κατακτήσεις των προλετάρων, με στόχο τη διάσπαση του κοινωνικού ιστού σε απομονωμένες ατομικότητες, αδύναμες να αναπτύξουν οποιαδήποτε αντίσταση στην ανάγκη των αφεντικών για παραπάνω κέρδη. Την ίδια αντίληψη έχουν και όσα μέλη της συλλογικότητας, η οποία υπογράφει την παρούσα έκδοση, δεν είναι ούτε φοιτητές ούτε δάσκαλοι. Αυτή η αντίληψη μας επέτρεψε να συμμετάσχουμε από κοινού στις κινηματικές διαδικασίες, όπου αυτό ήταν δυνατόν, μιας και οι ευκαιρίες που δόθηκαν σε μισθωτούς εργαζόμενους να εμπλακούν πραγματικά στο κίνημα δεν ήταν και πολλές. Πίσω από το συνδικαλιστικό μανδύα με τον οποίον ντύνονταν πολλές φορές οι κινητοποιήσεις μας (υπεράσπιση του κράτους πρόνοιας και της «δημόσιας και δωρεάν παιδείας», «μόνιμη και σταθερή εργασία»), εμείς ζούσαμε άλλο ένα στιγμιότυπο του ανταγωνισμού ανάμεσα στο κεφάλαιο και τους ανθρώπους που αγωνίζονται για να ζήσουν κι όχι να επιβιώσουν ως εμπορεύματα-εργατική δύναμη. Ένα στιγμιότυπο οξυμμένου κοινωνικού ανταγωνισμού ενάντια στην περαιτέρω πειθάρχηση κι εντατικοποίηση στην εργασία και την εκπαίδευση, την προώθηση του νεοφιλελεύθερου μοντέλου του επιχειρηματικού σχολείου/πανεπιστημίου και των ελαστικών/επισημασμένων εργασιακών σχέσεων. Ως τη μόνη διέξοδο για το ξεπέραςμα του μερικού/συντεχνιακού χαρακτήρα των κινητοποιήσεων διαβλέπαμε όχι κάποια «ιδεολογική ένωση» επαναστατικής συνείδησης, αλλά τη σύνδεση των κομματιών που αγωνιζόνταν την ίδια περίοδο, κατ' αρχήν στο χώρο της εκπαίδευσης.

Η τραγική ειρωνεία ήταν ότι πάνω στο τελευταίο αναπτύχθηκε μια πρώτη χαλαρή επικοινωνία την περίοδο της απεργίας των δασκάλων, τη στιγμή ακριβώς που η αριστεριστική συνδικαλιστική γραφειοκρατία είχε καταφέρει το... ακατόρθωτο: να μη συμπέσουν (έστω) χρονικά δυο δυναμικές κινητοποιήσεις ενάντια στην εκπαιδευτική αναδιάρθρωση, με τους φοιτητές να δίνουν εξεταστική τη στιγμή που οι δάσκαλοι απεργούσαν. Ταυτόχρονα, εκείνη την περίοδο, είδαμε κι ένα τρίτο υποκείμενο που αγωνιζόταν μέσω καταλήψεων, τους μαθητές, να μένουν (με ελάχιστες εξαιρέσεις) περιχαράκωμένοι στα κομματικά όρια που είχαν θέσει οι γραφειοκράτες του ΚΚΕ. Σ' αυτή την περιχαράκωση οφείλεται σε μεγάλο βαθμό κι η έλλειψη έστω και μειοψηφικής επικοινωνίας με τους μαθητές, έλλειψη που στην παρούσα έκδοση αντανακλάται στην απουσία αναφοράς στις μαθητικές καταλήψεις, από τη στιγμή που οι ίδιοι οι μαθητές θα ήταν οι μόνοι κατάλληλοι να μιλήσουν γι' αυτές.

Αυτή η αποτυχία σύνδεσης των αγώνων που ξέσπασαν θεωρούμε ότι επηρέασε σε μεγάλο βαθμό και το δεύτερο γύρο των φοιτητικών καταλήψεων (Γενάρης-Μάρτης 2007). Σ' αυτή την περίοδο, η δυναμική του αγώνα μεταφέρθηκε σχεδόν ολοκληρωτικά στο μόνο έδαφος που ήταν κοινωνικά ανοιχτό και μη ελεγχόμενο από τα κόμματα και τις παρατάξεις, στο δρόμο. Πέρα από το δρόμο, συνεχίστηκε η μειοψηφική κινηματική επικοινωνία που είχαμε κατακτήσει, με βάση την οποία μετά το τέλος των καταλήψεων αποφασίσαμε να καλέσουμε σ' ένα ανοιχτό διήμερο απεργιών δασκάλων/καταλήψεων φοιτητών (16-17 Ιούνη 2007 στο Πολυτεχνείο) από το οποίο προέκυψε και η έκδοση της συγκεκριμένης προσούρας.

Οι βασικοί λόγοι για τους οποίους προχωρήσαμε στο ανοιχτό διήμερο και την έκδοση της προσούρας, ήταν οι εξής:

1. Το ζήτημα της κινηματικής μνήμης. Ανάλογες εμπειρίες και καταστάσεις, ανάλογα προβλήματα με τα δικά μας, έχει ζήσει μια πλειάδα ανθρώπων που έχουν συμμετάσχει σε αγώνες ενάντια στην εκπαιδευτική αναδιάρθρωση, από τις φοιτητικές καταλήψεις του 1979 κι έπειτα. Όμως αυτή η εμπειρία δε μεταδίδεται κινηματικά, μ' αποτέλεσμα τα ίδια λάθη του παρελθόντος να επαναλαμβάνονται και να συναντάμε τα ίδια αδιέξοδα που συνάντησαν κι αυτοί. Κι αυτό το έλλειμμα σύνδεσης των ανταγωνιστικών υποκειμένων στο χρόνο υπάρχει την ίδια στιγμή που βλέπουμε ξεκάθαρα ότι οι αγώνες του παρελθόντος επηρεάζουν τους αγώνες του μέλλοντος. Θεωρήσαμε έτσι ότι το ελάχιστο που θα μπορούσαμε να κάνουμε για να συμβάλλουμε στην υπόθεση της κινηματικής μνήμης

ήταν η έκδοση της παρούσας μπροσούρας.

2. Να μιλήσουμε για τα χαρακτηριστικά των κινημάτων στα οποία συμμετείχαμε και να ψάξουμε συλλογικά τις απαντήσεις στα ερωτήματα που μας δημιουργήθηκαν: τι ήταν αυτά τα κινήματα; Για ποιους λόγους ξέσπασαν; Θα μπορούσαν να πάρουν άλλο περιεχόμενο, άλλη εξέλιξη κι αν ναι για ποιους λόγους αυτό δεν έγινε; Άφησαν τίποτα πίσω τους ή ήταν άλλη μια έκρηξη που θα ξεχαστεί;

3. Το ξεπέραςμα του διαχωρισμού των αγώνων ήταν επίσης ένα από τα βασικά ζητούμενα του διημέρου. Έστω και καθυστερημένα, θεωρήσαμε επιτακτικό να μπορέσουμε να μιλήσουμε μαζί δάσκαλοι και φοιτητές, να πάρουμε ο καθένας μια εικόνα από τον αγώνα του «άλλου» και ν' αναρωτηθούμε για ποιο λόγο ενώ «όλοι το θέλαμε» (σύμφωνα, τουλάχιστον, με τον επίσημο λόγο του οργανωμένου κομματιού των αγωνιζόμενων) οι αγώνες δε συνέπεσαν. Η εύκολη, και ταυτόχρονα οφθαλμοφανέστατη απάντηση, εκπορεύεται από την κριτική μας στη συνδικαλιστική γραφειοκρατία. Μπορεί για εμάς να θεωρείται αυτονόητη αυτή η απάντηση, δε νομίζουμε όμως ότι γνωρίζουν πολλοί τη μανιωδή αντίδραση με την οποία οι αριστεροί δάσκαλοι εργατοπατέρες αντιμετώπισαν μια πρωτοβουλία φοιτητών που παρενέβη στο «συντονιστικό» των απεργιακών επιτροπών την τρίτη μέρα της απεργίας όχι μόνο για να εκφράσει την αλληλεγγύη της αλλά και για να προτείνει μορφές κοινής δράσης. Δε μας έφτανε όμως αυτή η εύκολη απάντηση. Θέλαμε να αναζητήσουμε τους λόγους για τους οποίους κάθε συνδικαλιστική κάστα φοβάται όπως ο διάολος το λιβάνι τη σύνδεση των κοινωνικών αγώνων. Ταυτόχρονα, θέλαμε να αναζητήσουμε τις βαθύτερες κοινωνικές αιτίες για τις οποίες δεν προχώρησε από τη βάση των αγωνιζόμενων αυτή η σύνδεση. Τι γνώμη είχαν οι φοιτητές για την απεργία των δασκάλων κι αντίστροφα; Μήπως οι διαφορετικές μας θέσεις στην παραγωγική διαδικασία δημιουργούν αποστάσεις μεταξύ των αγωνιζόμενων, που σίγουρα δεν ξεπερνιούνται με επαναστατική φρασεολογία και γενικόλογες εκκλήσεις για πανεκπαιδευτικό μέτωπο• εκκλήσεις που πατάνε περισσότερο σε κομματικές και συντεχνιακές σκοπιμότητες παρά στο κοινωνικό έδαφος; Η δικιά μας απάντηση είναι ότι αυτές οι αποστάσεις μπορούν και πρέπει να ξεπεραστούν, γιατί χρησιμοποιώντας τα εργαλεία της εμπάθυνσης στους υλικούς όρους μέσα στους οποίους ζει και παράγει το κάθε υποκείμενο, τα κοινά σημεία αγώνα μπορούν να εντοπιστούν. Το πρόβλημα είναι ότι μέχρι στιγμής δεν αναδεικνύονται ως τέτοια στους επιμέρους αγώνες που διεξάγονται.

4. Κινηματική αυτοκριτική: το είπαμε και πριν. Στους αγώνες δεν υπάρχουν ειδικοί και στα κινήματα δεν υπάρχουν αλάνθαστες πολιτικές τακτικές. Έχοντας ήδη διαπιστώσει αλλαγές στον τρόπο σκέψης και δράσης μας, πριν και μετά τα κινήματα, θέλαμε με τον ίδιο τρόπο που τοποθετήθηκαν δημόσια την περίοδο των κινητοποιήσεων υπέρ της μιας ή της άλλης επιλογής, να τοποθετηθούμε δημόσια και μετά τα κινήματα σε σχέση με ελλείψεις κι αντιφάσεις που ανακαλύψαμε εκ των υστέρων ή σε σχέση με επιλογές για τις οποίες νιώθουμε σίγουροι, αλλά θα θέλαμε ν' ακούσουμε και τη γνώμη των άλλων. Η αυτοκριτική είναι το μόνο όπλο που μπορεί να βοηθήσει τα ανταγωνιστικά υποκείμενα να πάρουν καλύτερες θέσεις μάχης στους αγώνες που συνεχίζονται• στον κόσμο των βεβαιοτήτων άλλωστε υπάρχουν πάμπολλα κομματικά γραφεία κι ιδεολογικές λέσχες που αναζητούν την «καθαρή» θεωρία . . .

*

Η πρώτη μέρα του διημέρου είχε ως θεματική τις φοιτητικές κινητοποιήσεις, χωρισμένες σε τρεις περιόδους: την πρώτη φάση, τις καταλήψεις του Μάη-Ιούνη-Ιούλη του 2006, τη δεύτερη φάση που υπήρχε η απεργία των δασκάλων κι οι μαθητικές καταλήψεις αλλά εξέλιπαν οι φοιτητικές καταλήψεις (μεσοδιάστημα Σεπτέμβρη-Δεκέμβρη 2006) και την τρίτη φάση με τις καταλήψεις του Γενάρη-Μάρτη του 2007. Στο διήμερο παρουσιάστηκε μια εισήγηση που γράφτηκε από ένα κομμάτι των συνδιοργανωτών, τους φοιτητές, η οποία παρουσιάζεται αυτοτελώς και στην παρούσα έκδοση. Στόχος της εισήγησης ήταν ν' ακολουθηθεί μια ανοιχτή συζήτηση ανάμεσα στους φοιτητές

διοργανωτές της συζήτησης και τους συναγωνιστές τους κατά τη διάρκεια των καταλήψεων, μια και η πραγματικότητα και το τρέξιμο ενός αγώνα δεν είχε αφήσει χρόνο να συζητηθούν οι γενικότεροι λόγοι για τους οποίους έγιναν οι όποιες κοινές δράσεις. Άλλωστε, είχαμε διαπιστώσει ως συλλογικά υποκείμενα ότι οι δράσεις στις οποίες προχωρήσαμε στη διάρκεια του φοιτητικού κινήματος δε συνοδεύονταν από ένα δημόσιο ριζοσπαστικό λόγο. Αναντιστοιχία την οποία έφερε τόσο το κίνημα συνολικά, όσο κι εκείνο το κομμάτι του που αποτελούνταν από φοιτητές πέρα από παρατάξεις, οι οποίοι αυτοπροσδιορίζονται συνήθως ως «ανένταχτοι», «αναρχικοί», «αντιεξουσιαστές» κι «αυτόνομοι». Επιπλέον –πάντα από την πλευρά των φοιτητών συνδιοργανωτών– ήταν επιτακτική η ανάγκη να καταγραφεί η υποκειμενική τους ματιά στις κινητοποιήσεις ως «ενεργός μειοψηφία», και ταυτόχρονα να τεθούν κάποιοι προβληματισμοί σχετικά με τους λόγους που οι φοιτητές ψηφίζουν καταλήψεις, την αντίθεση κατάληψης και (αμεσο)δημοκρατίας, καθώς και το αίτημα της κήρυξης γενικής απεργίας από τη ΓΣΕΕ την ίδια στιγμή που έλειπε μια πραγματική επικοινωνία με το χώρο της μισθωτής εργασίας, επικοινωνία που ελάχιστα αναπτύχθηκε.

Η δεύτερη κουβέντα της Κυριακής άνοιξε με μια εισήγηση, που παρουσιάστηκε με τη μορφή (κοινών) ερωτήσεων σε δασκάλους και φοιτητές για τις κινητοποιήσεις, ερωτήσεις κι απαντήσεις τις οποίες είχαμε συζητήσει το προηγούμενο διάστημα μεταξύ μας. Αυτός ο τρόπος παρουσίασης ήταν ο πιο κοντινός στην όλη λογική του διαλόγου που θέλαμε ν' αναπτύχθει μεταξύ δασκάλων και φοιτητών, αφού θεωρούμε ότι καμιά έτοιμη θεωρητική ανάλυση δεν μπορεί να καλύψει το κενό που δημιουργήθηκε από τη μη συνάντηση αυτών των δυο υποκειμένων. Πώς είδαν οι φοιτητές την απεργία των δασκάλων; Πώς είδαν οι δάσκαλοι τις φοιτητικές κινητοποιήσεις και στις δύο φάσεις; Μπορούν να συναντηθούν αυτοί που αναπαράγουν και κατανέμουν την αυριανή εργατική δύναμη με το αγωνιζόμενο ενάντια σε αυτήν τη συνθήκη «προϊόν» της εργασίας τους –και κάτω από ποιές προϋποθέσεις; Αναπτύχθηκαν μορφές αλληλεγγύης; Η επαφή με το πεζοδρόμιο άλλαξε τη συνείδηση των κινητοποιημένων υποκειμένων προς την κατεύθυνση του ξεπεράσματος των ρόλων τους; Αυτά ήταν τα βασικά ερωτήματα που τέθηκαν. Ήταν εστιασμένη λοιπόν η δεύτερη κουβέντα στον τρίτο από τους στόχους που αναφέραμε παραπάνω –αν και στη ροή της συζήτησης πιστεύουμε ότι καλύφθηκαν, ως ένα βαθμό, και οι υπόλοιποι στόχοι. Κι αυτό γιατί στην κουβέντα που ακολούθησε οι δάσκαλοι –κυρίως αυτοί πήραν το λόγο– μ' αυτά που ανέφεραν, πρόσφεραν πολλά σ' όποιον θέλει να καταλάβει τι κρύβεται πίσω από μια απεργία 6 εβδομάδων, από τα γνωστά συνδικαλιστικά παιχνίδια μέχρι την ελαστική εργασία (ωρομίσθιοι) και την αγωνία να μην επαναληφθεί στο μέλλον αυτός ο διαχωρισμός των κινητοποιήσεων. Φυσικά, όλα τα ζητήματα που θίχτηκαν –η εν λευκώ παράδοση της διεύθυνσης της απεργίας στα χέρια των γραφειοκρατικών ηγεσιών, η έλλειψη διασύνδεσης των απεργιακών επιτροπών, η συντεχνιακή αντίληψη και ο εγκλωβισμός των αγωνιζόμενων κομματιών στο μικρόκοσμό τους, η ταξική συνείδηση ή η έλλειψή της– είναι πρακτικά ζητήματα που δεν εξαντλούνται σε μια συζήτηση και βρίσκονται πάντα υπό διαρκή επεξεργασία από τη μεριά μας.

Τις δύο αυτές κουβέντες τις καταγράψαμε ηχητικά και τις απομαγνητοφωνήσαμε, με σκοπό να γίνουν αντικείμενο συλλογικής επεξεργασίας πέρα από εμάς που καλέσαμε στο διήμερο και τους ανθρώπους που ανταποκρίθηκαν. Άλλωστε, γνωρίζουμε ότι μιλάμε σε μεγάλο βαθμό μόνο για τις κινητοποιήσεις στην Αθήνα, οπότε αυτή η καταγραφή μπορεί να βοηθήσει όσους βρίσκονται στην επαρχία και έζησαν διαφορετικά τα γεγονότα του τελευταίου χρόνου. Η κουβέντα της Κυριακής έχει απομαγνητοφωνηθεί όλη, σε αντίθεση με την κουβέντα του Σαββάτου που λόγω των προβλημάτων που αναφέρονται στην (αυτο)κριτική από πλευράς φοιτητών, η οποία προλογίζει τη συζήτηση της πρώτης μέρας, θεωρούμε ότι μόνο ένα κομμάτι της είχε αξία να καταγραφεί. Η μετατροπή του προφορικού λόγου σε γραπτό, είναι πάντως μια αρκετά δύσκολη διαδικασία κι ελπίζουμε να μην παραφράσαμε τα λεγόμενα κάποιου-ας.

Πέρα από την εισήγηση και την απομαγνητοφώνηση των συζητήσεων, η έκδοση αυτή συνοδεύεται από ένα χρονολόγιο της εκπαιδευτικής αναδιάρθρωσης τα τελευταία χρόνια (από Σεπτέμβρη του 2004 που η κυβέρνηση Καραμανλή έπιασε δουλειά) και των κινήσεων αντίστασης που

αναπτύχθηκαν μέχρι τις τελευταίες φοιτητικές καταλήψεις. Το χρονολόγιο αυτό ούτε πλήρες είναι ούτε διεκδικεί δάφνες απόλυτης ακρίβειας, αφού άλλωστε ένα κομμάτι του στηρίζεται στα υποκειμενικά βιώματα που είχαμε ως συμμετέχοντες στις κινητοποιήσεις. Επομένως, θα μας ενδιέφερε ο εμπλουτισμός του με γεγονότα και παρατηρήσεις από τη στιγμή που θα εκδοθεί. Στο χρονολόγιο, τέλος, έχουν προστεθεί και κάποιες λίγες πληροφορίες από ανάλογες αντιστάσεις που εκτυλίσσονταν παράλληλα στο εξωτερικό, για να φανεί το ευρύτερο διεθνές πλαίσιο της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης που πολλές φορές μας διαφεύγει, όπως και κάποιες πληροφορίες γύρω από την ίδια τη διαδικασία της αναδιάρθρωσης (τι λένε οι νόμοι κτλ.) που δεν υπάρχουν σε κανένα άλλο σημείο της έκδοσης. Αυτό δε σημαίνει ότι υποτιμούμε το ζήτημα της θεωρητικής ανάλυσης της εκπαιδευτικής αναδιάρθρωσης, αλλά θεωρούμε ότι κάτι τέτοιο προϋποθέτει μια συνοχή πολιτικής ομάδας που το σύνολο όσων συναντηθήκαμε γι' αυτή την έκδοση ούτε την είχαμε, ούτε την επιθυμούσαμε. Για λόγους κινηματικής μνήμης στην έκδοση αυτή έχουν προστεθεί κάποιες προκηρύξεις, κινηματικό υλικό από τις κινητοποιήσεις, όπως και μια λίστα με τα συνθήματα που γεννήθηκαν στον ένα χρόνο που περάσαμε στο δρόμο.

*

Μετά από κάθε άμπωτη έρχεται η παλίρροια. Και κανείς δεν ξέρει αν το επόμενο κύμα θα είναι ακόμα πιο δυνατό, ή αν η θάλασσα θα ηρεμήσει για λίγο. Το διήμερο και η συγγραφή της μπροσούρας έγιναν στην περίοδο της «άμπωτης» που ακολούθησε την παλίρροια των κινητοποιήσεων ενάντια στην εκπαιδευτική αναδιάρθρωση, την περίοδο δηλαδή από τον Απρίλιο μέχρι το Δεκέμβριο του 2007. Σ' αυτό το διάστημα, οι δυνάμεις της τάξης και της ενσωμάτωσης έκαναν μια μεγάλη προσπάθεια να ξεχαστεί η προηγούμενη ταραχώδης περίοδος. Αναπλήρωση μαθημάτων και τριπλές εξεταστικές, φοιτητικές και βουλευτικές εκλογές, επάνοδος στη συνδικαλιστική τάξη. Οι δρόμοι άδειασαν, τα χαμόγελα αντικαταστάθηκαν από το άγχος της ατομικής επιβίωσης, οι παρατάξεις και τα αριστερά κόμματα έπιασαν δουλειά για να εξαργυρώσουν τη σύγκρουση με εναλλακτικές ψήφους διαμαρτυρίας επικαλούμενα τη «γενιά του άρθρου 16».

Η κινηματική «παγωμάρα» πάει πακέτο με μια αναδιρθρωτική παγωμάρα. Δεν πρέπει να μας ξεγελάνε κι οι δύο, αφού πρόκειται στην ουσία περισσότερο για θέσεις μάχης εν αναμονή, οι οποίες αποφεύγουν ακόμα να διαταράξουν την επίπλαστη γαλήνη που επικρατεί. Ο νόμος πλαίσιο που ψηφίστηκε την ίδια μέρα που το κέντρο της Αθήνας συγκλονιζόταν από συγκρούσεις κι οδοφράγματα, βρίσκεται στο «ψυγείο» με κομμάτια του να σερβίρονται στα τμήματα συνδιοίκησης των πανεπιστημίων για να δοκιμαστεί η κοινωνική τους αποδοχή.

Από το Σεπτέμβριο του 2007 κι έπειτα, δεν ήταν λίγες οι συνελεύσεις τμημάτων και οι πανεπιστημιακοί σύγκλητοι που μπλοκαρίστηκαν από την κινητοποίηση των φοιτητών, όποτε αυτές πήγαιναν να εφαρμόσουν διατάξεις του καινούργιου νόμου. Ο αγώνας μπορεί να έχει μεταφερθεί στις αίθουσες από τους δρόμους και ν' αφορά μια ακόμη μικρότερη αγωνιστική μειοψηφία φοιτητών, αλλά δε σταματά να εκφράζει τη δυναμική που αναπτύχθηκε όλο το προηγούμενο διάστημα. Ταυτόχρονα, η σκληρότητα των διατάξεων περί οικονομικής και λειτουργικής απομόνωσης των τμημάτων που δε θα εφαρμόσουν τις αναδιρθρωτικές διατάξεις (τετραετή οικονομικά προγράμματα, μονάδες αξιολόγησης) επιβεβαιώνει εν μέρει την άποψη των πανεπιστημιακών περί αδυναμίας συνολικής εφαρμογής του νόμου. Απ' ότι φαίνεται, οι διατάξεις περιορισμού των δωρεάν συγγραμμάτων θα μείνουν στο συρτάρι για άλλο ένα χρόνο, αφού πρόκειται για ένα ζήτημα που δύναται να κινητοποιήσει αγωνιστικά πλειοψηφικά κομμάτια φοιτητών. Η διαγραφή των «αιώνιων φοιτητών» ξεκίνησε περισσότερο ως εκκαθάριση των μητρώων κάθε σχολής από εγγεγραμμένους που έχουν χρόνια να πατήσουν στο πανεπιστήμιο, και για την εμπέδωση από όλους τους άλλους της λογικής ότι «έχεις ακόμα πέντε χρόνια για να πάρεις πτυχίο». Ως προς το άσυλο, τέλος, μια σημαντική μερίδα των πανεπιστημιακών δε φαίνεται να συμφωνεί με τη λογική καθορισμού των χώρων που καλύπτονται απ' αυτό, αν και ταυτόχρονα μια ακόμα σημαντικότερη αντιδραστική μερίδα τους προσπαθεί μέσα από

τα πρυτανικά συμβούλια και τις συνελεύσεις των τμημάτων να προλειάνει το έδαφος της ακαδημαϊκής αποστείρωσης που ευαγγελίζεται ο νόμος-πλαίσιο: κάμερες και σεκιουριτάδες, «λουκέτο» στα ιδρύματα τις ώρες που δε γίνονται μαθήματα, απαγορεύσεις εκδηλώσεων, απαγορεύσεις γενικών καθώς και ένας «υπόγειος» πόλεμος απέναντι σε αυτοδιαχειριζόμενα στέκια και ριζοσπαστικές μειοψηφίες. Το κράτος επίσης προχώρησε το Σεπτέμβρη του 2007 στη ΔΕΘ σε μια προειδοποιητική επιχείρηση εισβολής στο ΑΠΘ, συλλαμβάνοντας μια φοιτήτρια.

Από τις δηλώσεις του νέου υπουργού Ε. Στυλιανίδη διαφαίνεται ότι θα υπάρξει ακόμα μια σύνομη περίοδος «διαλόγου» πριν εφαρμοστούν οι διατάξεις του καινούργιου νόμου, ο οποίος όμως τονίζεται ότι δεν πρόκειται να αποσυρθεί. Αυτό που φαίνεται να τρομάζει πιο πολύ τους «από πάνω» τη στιγμή που μιλάμε, είναι μια καταστροφική (γι' αυτούς) σύμπτωση κινητοποιήσεων φοιτητών με κινητοποιήσεις εργαζομένων, τη στιγμή που ξεκινά μια ακόμα αναδιάρθρωση του ασφαλιστικού. Οι φοιτητικές πορείες που έχουν ξεκινήσει πάντως διατηρούν ακόμα μια μαζικότητα και αίσθηση συνέχειας με το περσινό κίνημα, αν και είναι σε μεγάλο βαθμό ελεγχόμενες από την παράταξη της ΠΚΣ, που ως γνωστόν αποκτά δύναμη όταν εκλείπει ο παράγοντας κίνημα.

Στο εσωτερικό της φοιτητικής «κοινότητας» από την άλλη, το πιο εμφανές αποτέλεσμα του κινήματος είναι η πόλωση σε δυο διαφορετικά στρατόπεδα. Η φαινομενικά απολίτικη φοιτητική μάζα πριν τις καταλήψεις, μετά απ' αυτές έχει διασπαστεί σ' ένα δυναμικό κομμάτι που βαρέθηκε την κοινωνική ειρήνη των εξεταστικών και των εκλογών και επιθυμεί να ξαναρχίσουν οι καταλήψεις με την πρώτη ευκαιρία, και σ' ένα αντιδραστικό κομμάτι που θεωρεί την περσινή χρονιά ως χαμένη και είναι έτοιμο να πάρει θέση μάχης πλάι στη ΔΑΠ για να μην ξαναγίνουν καταλήψεις¹. Στα πανεπιστήμια, το κίνημα έχει αφήσει πίσω του πάρα πολλές «μετέωρες» πρωτοβουλίες, σχήματα, στέκια που χαρακτηρίζονται ως αυτόνομα/αυτοοργανωμένα και που μάλλον θα δυσκολέψουν πολύ το μακροχρόνιο αναδιρθρωτικό έργο.

Στα σχολεία τώρα, η απεργία των 6 εβδομάδων σε άλλους άφησε ανεξίτηλα τα ίχνη της –και μιλάμε για αυτούς που πίστεψαν πραγματικά σε αυτήν– για άλλους (βλέπε συνδικαλιστική γραφειοκρατία) αποτέλεσε μια αφορμή για ναρκισσευόμενες υμνολογίες για την αξία αυτής της απεργίας και της δικής τους «υπεραγωνιστικής δράσης» –την ίδια στιγμή που χαμηλόφωνα έλεγαν «ευτυχώς που δεν κράτησε παραπάνω»– και άλλοι (βλέπε απεργοσπάστες) ξαλάφρωσαν με τη λήξη της, γιατί απαλλάχθηκαν από αισθήματα ενοχής και επιπλέον μπορούν να δικαιολογούν την αποχή τους μια χαρά τώρα εφ' όσον η απεργία δεν έχει να επιδείξει υλικές νίκες.

Ακόμα χειρότερα, με τη λήξη της απεργίας, φάνηκε ότι η σκόπιμη και έντονη φιλολογία κατά τη διάρκειά της περί «αναπλήρωσης των χαμένων ωρών», έφερε απτά αποτελέσματα για τους εμπνευστές της. Αυτή η μεθοδευμένη αναφορά από συνδικαλιστές (κυρίως της ΠΑΣΚ) στο «αίσθημα ευθύνης» των δασκάλων προς τα παιδιά και τις «μορφωτικές ανάγκες» τους, που σαμπόταρε ύπουλα τόσο την πράξη της απεργίας όσο και το ποιοτικό της περιεχόμενο, στόχευε στα ενοχικά αντανάκλαστικά των δασκάλων και δευτερευόντως στην τσέπη τους. Αποκάλυπτε έτσι, μοιραία, τις αντιφάσεις των απεργών: οι προλετάριοι αρνητές της αλλοτριωτικής εκπαιδευτικής εργασίας έπρεπε να μετατραπούν ξανά στους λειτουργούς της εντατικοποιημένης και ποσοτικοποιημένης εκπαιδευτικής διαδικασίας και μάλιστα, ως επαγγελματίες, με το ...αζημίωτο. Είναι, βέβαια, αλήθεια ότι λίγοι ανταποκρίθηκαν στο επίσημο πρόγραμμα αναπλήρωσης του υπουργείου, ίσως επειδή η σύγκρουση ήταν ακόμα πολύ πρόσφατη. Ωστόσο, δυστυχώς, πολύ περισσότεροι ενσωμάτωσαν τη λογική της αναπλήρωσης που ουσιαστικά ακυρώνει την προλεταριακή διάσταση του αγώνα των δασκάλων και έδειξαν μεγάλη επιφυλακτικότητα ως και άρνηση απέναντι στην προοπτική μελλοντικών απεργιών.

Όσον αφορά τώρα μια «νίκη» της απεργίας, την κατοχύρωση της προσχολικής αγωγής «για όλα τα παιδιά», αποδείχτηκε πύρρεια τελικά, αφού αυτό σήμαινε ότι ένα κομμάτι της εκπαίδευσης πέρα-

1. Αυτή η εκτίμηση είναι σε γενικές γραμμές υποκειμενική όσο εκλείπουν οι αντικειμενικοί όροι που θα φέρουν στην επιφάνεια τα δυο στρατόπεδα. Το ζήτημα της κατάληψης δηλαδή.

σε στους δήμους και τους ιδιώτες. Ταυτόχρονα, αυξήθηκε «αθόρυβα» το ωράριο των νηπιαγωγών –όχι τυχαία σε έναν από τους πιο αδύναμους αγωνιστικά κρίκους του κλάδου. Σίγουρα, όλα αυτά, δεν μπορούν σε καμιά περίπτωση να δικαιολογήσουν διθυράμβους για την απεργία και εξηγούν εν πολλοίς το μούδιασμα πολλών απεργών καθώς και την άρνηση οποιασδήποτε αναφοράς στις 6 εβδομάδες αγώνα. Ωστόσο, αν κάτι καταφέρθηκε, ήταν η απονομιμοποίηση του κράτους ως εγγυητή της «ποιοτικής», «δημόσιας» εκπαίδευσης και αυτό δεν έχει απλά ιδεολογική βαρύτητα: η μεγάλη αυτή απεργία μπλόκαρε και εξακολουθεί να μπλοκάρει, προς το παρόν, τις μεταρρυθμιστικές απόπειρες του κράτους και αλλαγές προς το χειρότερο στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Τουλάχιστον, απ' ό,τι φαίνεται, η απεργία μπήκε ανάχωμα στην αναδιάρθρωση και προσωρινά την επιβραδύνει.

Κατά τα άλλα, από την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς και μετά πολλές και ασαφής λόγος γίνεται από τις συνδικαλιστικές παρατάξεις για το ασφαλιστικό και τις απεργίες που «θα 'ρθουν». Η αλήθεια είναι, όμως, ότι στις γενικές συνελεύσεις που έγιναν το Νοέμβριο του 2007, ελάχιστοι ήταν οι σύλλογοι που πήραν αποφάσεις για δημιουργία επιτροπών αγώνα που θα προετοιμάσουν και θα οργανώσουν τις απεργίες που «έρχονται», σύμφωνα με τα λεγόμενα των αρχισυνδικαλιστών. Και, με ακόμα πιο λίγες εξαιρέσεις, όπου αποφασίστηκε κάτι τέτοιο οι επιτροπές αδρανοποιήθηκαν από τους συνδικαλιστές πριν καν ξεκινήσουν. Επίσης, οι όποιες αποφάσεις για νέα απεργία έχουν παραπεμφθεί στις ελληνικές καλένδες «όταν με το καλό» η κυβέρνηση «κατεβάσει το ασφαλιστικό». Λες και τις συνέπειες των προηγούμενων ασφαλιστικών νόμων του '92 και του 2002 δεν τις ζούμε ήδη!! Θα σταθούμε λίγο στο ζήτημα των επιτροπών αγώνα γιατί αποτέλεσε σημείο αντιπαραθέσεων κατά τη διάρκεια της προηγούμενης απεργίας, τουλάχιστον στους κόλπους των πιο δραστήριων απεργών. Οι επιτροπές προορίζονταν από ένα αριστερό κομμάτι της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας των δασκάλων να παίξουν το ρόλο της τόνωσης της απεργιακής αντοχής κάθε συλλόγου ξεχωριστά και να κάνουν τη λάντζα της ΔΟΕ. Κατά τη διάρκεια της μεγάλης απεργίας δε συντονίστηκαν ποτέ ούτε καν σε επίπεδο πόλης. Αυτό το μεθόδευσαν οι ηγεσίες όλων των παρατάξεων με πολλούς τρόπους: άλλοι με το να τις σαμποτάρουν ανοιχτά και άλλοι με το να προσπαθούν να τις κρατήσουν εντός του «πλαισίου αγώνα» της ΔΟΕ. Την τελευταία εβδομάδα της απεργίας, όταν κάτω από το βάρος της ηττοπάθειας που είχαν καλλιεργήσει οι παρατάξεις διαλύθηκε ό,τι είχε απομείνει από αυτές, βρέθηκαν για πρώτη φορά μαζί τα άτομα που απαρτίζουν την ομάδα δασκάλων που συμμετέχει σ' αυτήν την έκδοση. Από τότε ο στόχος της, μέσα από τις περιορισμένες δυνατότητες παρεμβάσεων που έχει, είναι να διατηρηθεί και να επεκταθεί στο χώρο των δασκάλων το πνεύμα της ανταρσίας και της αυτοοργάνωσης που έλαμψε για λίγες στιγμές το 2006. Δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι παρά τις μικρές της δυνάμεις συμμετείχε ενεργά σε δύο κεντρικές εκδηλώσεις για την απεργία, τη στιγμή που οι συνδικαλιστικές παρατάξεις απέφευγαν να διοργανώσουν οποιαδήποτε ανοικτή συζήτηση απολογισμού της απεργίας –κάτι αρκετά αναμενόμενο αφού τη θεωρούσαν συνδικαλιστική εκτροπή.

Όσον αφορά τους απόντες αυτής της έκδοσης, τους μαθητές, ούτε αυτοί έμειναν ανεπηρέαστοι από την κινηματική καταιγίδα του τελευταίου χρόνου. Μετά από χρόνια (περίοδος Αρσένη), η μαθητική παράδοση των επαναλαμβανόμενων κάθε χρόνο καταλήψεων χωρίς κάποια σημαντική αφορμή, φαίνεται να επανέρχεται. Μόνο που τώρα το διάστημα της κατάληψης μεταφέρεται από τα Χριστούγεννα στην αρχή της χρονιάς, στην περίοδο Οκτώβρη-Νοέμβρη. Έτσι και φέτος, πάνω από 400 σχολεία προχώρησαν σε καταλήψεις πανελλαδικά, οι κνίτες με τα συντονιστικά τους έτρεξαν για να ελέγξουν την κατάσταση και να περιορίσουν τις μαθητικές πορείες στα κομματικά τους όρια, ενώ τα αιτήματα ποίκιλαν από τα κτιριακά προβλήματα μέχρι τη βάση του 10, το νόμο-πλαίσιο και το άρθρο 16. Πάνω απ' όλα, όμως, κυριαρχεί η επιθυμία να μη γίνει μάθημα, αυτή η επιθυμία που στηρίζει τις μαθητικές καταλήψεις δυο δεκαετίες τώρα...

Μετά λοιπόν από τα κινήματα του 2006-2007, τίποτα δεν είναι ίδιο και τίποτα δεν έχει αλλάξει σε σχέση με το γεγονός ότι, όπως λέει και το σύνθημα, «αυτοί γράφουν νόμους, εμείς γράφουμε ιστορία». Αυτή η αίσθηση ότι οποιαδήποτε απόφαση κι αν παρθεί, εμείς μπορούμε να την καταργήσουμε στους δρόμους και τα οδοφράγματα, είναι η πιο πολύτιμη παρακαταθήκη κάθε κοινωνικής

σύγκρουσης, είναι ο κινητήριος μοχλός των μελλοντικών ταξικών αγώνων. Το διάχυτο κλίμα ταξικής οπισθοχώρησης και ατομικής μοιρολατρίας οφείλεται στ' ότι έχουμε να δούμε πολύ καιρό κάποιον αγώνα να μη λήγει με τη γέυση της ήττας. Όποιος αναρωτιέται που έχει χαθεί η ταξική συνείδηση στη σύγχρονη καπιταλιστική κοινωνία, ας κοιτάξει πρώτα απ' όλα να βρει ποιος ήταν ο τελευταίος ταξικός αγώνας που κατέκτησε μια υλική «νίκη».

Το δεύτερο βήμα, καθόλου άσχετο με το πρώτο, είναι να πράξουμε έτσι ώστε οι αγώνες να σταματήσουν να είναι απομονωμένοι και να θεωρούνται υπόθεση της κάθε επιμέρους κοινωνικής/επαγγελματικής κατηγορίας. Όποιος προβληματίζεται για τα «συντεχνιακά» αιτήματα των ταξικών αγώνων τα τελευταία χρόνια και αναρωτιέται που πήγαν οι επιθετικοί ταξικοί αγώνες, ας κοιτάξει να ενώσει τις δυνάμεις του με τους εκάστοτε κινητοποιημένους έτσι ώστε οι επιμέρους αγώνες να συναντηθούν. Αντί να περιμένει τη μεγάλη νύχτα της «εφόδου στα χειμερινά ανάκτορα», ας στρέψει λίγο το βλέμμα του π.χ. στη διαδικασία μέσω της οποίας το συντεχνιακό αίτημα των 1.400 ευρώ σε κάθε νεοπροσλαμβανόμενο δάσκαλο έγινε απαίτηση για «1.400 ευρώ σ' όλον το λαό» στα χείλια αρκετών προλετάρων.

Δε λέμε κάτι παραπάνω από το ότι οι συνειδήσεις γεννιούνται/διαμορφώνονται στους δρόμους κι ότι όταν κατεβαίνουμε στο δρόμο το κύριο όπλο μας παραμένει η αλληλεγγύη. Το ξεπέραςμα των επιμέρους καπιταλιστικών ρόλων είναι υπόθεση των ίδιων των υποκειμένων που όταν συναντιούνται στο δρόμο του αγώνα καταλαβαίνουν τα κοινά τους συμφέροντα. Στις στιγμές αγώνα είναι που διαισθάνονται μέσα από έναν πλούτο εμπειριών κι αλληλεπιδράσεων την προοπτική της οικοδόμησης μιας πανανθρώπινης κοινότητας που θα στείλει στο χρονοντούλαπο της ιστορίας την καπιταλιστική βαρβαρότητα, απέναντι στην οποία αμυνόμαστε αυτή τη στιγμή. Αυτή η έκδοση θα θεωρήσουμε ότι έχει πετύχει το στόχο της αν καταφέρει να συνεισφέρει έστω και κατ' ελάχιστον στο να τοποθετηθούμε από καλύτερη θέση μάχης στο νέο κύκλο ταξικών αγώνων που απ' ό,τι φαίνεται έχει ανοίξει με την αναδιάρθρωση της εκπαίδευσης και του ασφαλιστικού συστήματος.

ΑΙΩΝΙΟΙ ΚΑΤΑΛΗΨΙΣ-ΑΜΕΤΑΝΟΗΤΟΙ ΑΠΕΡΓΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΙ ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ Ιανουάριος 2008

Υ.Γ. Η έκδοση αυτή ενώ ήταν έτοιμη ως προς το γραπτό της μέρος από τις αρχές του 2008, εκδόθηκε τον Απρίλιο του 2008. Η καθυστέρηση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι το στήσιμό της το αναλάβαμε εμείς οι ίδιοι, με την πολύτιμη βοήθεια συντρόφων (Δημήτρη κι Αχιλλέα σας ευχαριστούμε), ετοιμάζοντας την έκδοση στον όποιο ελεύθερο χρόνο μας άφηνε η μισθωτή εργασία κι η συμμετοχή μας στις κινητοποιήσεις για το ασφαλιστικό. Εξαιτίας αυτής της καθυστέρησης είναι αναγκαίες κάποιες προσθήκες σε σχέση με τις εξελίξεις που συνέβησαν αυτούς τους 3 μήνες.

Οι κινητοποιήσεις ενάντια στην ασφαλιστική μεταρρύθμιση επιβεβαίωσαν μια διάχυτη υποψία ότι διανύουμε μια περίοδο οξυμένων ταξικών αντιπαραθέσεων μεν (ενδεικτική είναι η μαζικότητα των διαδηλώσεων), συλλογικής αδυναμίας δε να ενωθούν αυτοί οι αγώνες σε ένα κοινό μέτωπο αντίστασης στην καπιταλιστική αναδιάρθρωση, ξεπερνώντας τις συντεχνιακές λογικές και τις εκτονωτικές διαθέσεις της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας. Είδαμε και πάλι το κράτος να φροντίζει ώστε η ενιαία του επίθεση στην τάξη να γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να αντιμετωπίζει χωριστά τις αντιστάσεις που αναπτύσσονται, πατώντας στο έδαφος των διαφορετικών θέσεων των προλετάρων στην παραγωγική διαδικασία. Χαρακτηριστικά παραδείγματα, το πάγωμα της εφαρμογής του νόμου-πλαίσιο όσο εκτυλισσόταν η προετοιμασία του εδάφους για την ασφαλιστική μεταρρύθμιση και το ξεπάγωμα της αμέσως μετά. Όπως και οι παραχωρήσεις προς διάφορους κινητοποιημένους κλάδους, με στόχο τη διάσπαση της οποίας δυνατότητας ανάπτυξης ενός ενιαίου εργατικού μετώπου που θα απαιτούσε την κατάργηση του ασφαλιστ(ρ)ικού νομοσχεδίου, όχι μόνο ως προς τις διατάξεις του για κάθε κλάδο ξεχωριστά, αλλά για την εργατική τάξη συνολικά.

Ταυτόχρονα είδαμε και πάλι τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία να κάνει ό,τι περνάει από το χέρι της ώστε να μη συμπέσουν, να μην ενωθούν και να μην ριζοσπαστικοποιηθούν οι κινητοποιήσεις. Τόσο οι χειρισμοί ΓΣΕΕ- ΑΔΕΔΥ-ΠΑΜΕ με τις 3 «γενικές» απεργίες-πυροτεχνήματα σε διάστημα 3 μηνών (κι ενώ η μαζικότητα στα συλλαλητήρια ήταν ενδεικτική της κοινωνικής δυσαρέσκειας), όσο κι οι χειρισμοί των συνδικαλιστοπατέρων ανά κλάδο επιβεβαιώνουν τη θέση μας ότι όσο αγώνες ανατίθενται στα χέρια τους, η κυρίαρχη ηττοπάθεια θα διαιωνίζεται. Πιο συγκεκριμένα σε σχέση με τους φοιτητές και τους δασκάλους:

Ο νόμος-πλαίσιο είναι εδώ, έτοιμος για εφαρμογή, σύμφωνα με τις δηλώσεις του υπουργού, μέχρι το τέλος της ακαδημαϊκής χρονιάς. Η εφαρμογή του περνάει μέσα από την υιοθέτηση από κάθε ίδρυμα ενός εσωτερικού κανονισμού πειθάρχησης των φοιτητών στις διατάξεις του νέου νόμου και οικονομικών και διοικητικών εκβιασμών προς τα τμήματα σε σχέση με την εφαρμογή της αξιολόγησης και των τετραετών οικονομικών προγραμμάτων. Το κράτος ρίχνει το γάντι στους φοιτητές που μιλάνε για «κατάργηση του νόμου στην πράξη», όμως, αυτή τη στιγμή, αυτοί φαίνεται να περιμένουν για άλλη μια φορά την ολοκλήρωση του εκλογικού πανηγυριού για να δοκιμαστούν οι όποιες δυνατότητες έναρξης ενός τρίτου γύρου κινητοποιήσεων.

Στο χώρο των δασκάλων τα πράγματα εξελίχθηκαν ακόμα χειρότερα απ' ό,τι τα περιμέναμε. Παρά το γεγονός ότι η ΔΟΕ, μετά από πρόταση των Παρεμβάσεων που την αποδέχτηκε η Πασκ, είχε κατεβάσει από τα τέλη Ιανουαρίου εισήγηση για πενθήμερες επαναλαμβανόμενες με την κατάθεση του ασφαλιστικού, τελικά οι δάσκαλοι συμμετείχαν απλώς σε μια τρίωρη στάση της ΑΔΕΔΥ στις 12/3 και σε μια 48ωρη στις 19 και 20 Μάρτη τις μέρες που ψηφιζόταν ο νόμος. Μια «απεργία» που δεν ήταν τίποτα περισσότερο από συνδικαλιστική αγγαρεία αφού καμιά από αυτές τις δύο παρατάξεις, που είχαν στηρίξει τη μεγάλη απεργία του 2006, δεν έδειξε ενδιαφέρον να εφαρμόσει τις αποφάσεις που είχαν παρθεί σε πολλούς συλλόγους της Αθήνας και του Πειραιά στις τακτικές γενικές συνελεύσεις του Νοέμβρη. Το ζήτημα της ανάλυσης των ενδοπαραταξιακών παιχνιδιών και της κούφιας «αγωνιστικής» πλειοδοσίας μέσα στη ΔΟΕ βρίσκεται πέραν των στόχων αυτού του σύντομου προλογικού σημειώματος- αν το ανοίγαμε εδώ θα μας οδηγούσε σ' ένα άλλο πολύ ενδιαφέρον και ακανθώδες ζήτημα: τι μένει στους απεργούς (σε επίπεδο συνείδησης, οργάνωσης και κοινωνικών σχέσεων) μετά από ένα μεγάλο αλλά όχι επιτυχή εργατικό αγώνα;

Το βιβλίο που κρατάτε στα χέρια σας προσφέρει απλώς ένα πρώτο υλικό για να απαντηθούν κάποια στιγμή ζητήματα όπως τα παραπάνω. Και ισχυρίζεται επίσης ότι αυτά τα ζητήματα (τόσο μέσα στα πανεπιστήμια και τα σχολεία όσο και έξω από αυτά) δε θα απαντηθούν παρά μόνο μέσα στην πράξη του αντικαπιταλιστικού αγώνα. Δεν προσφέρει καμιά δήθεν αντικειμενική ανάλυση των αγώνων που παρουσιάζει, γιατί δεν είναι μέσα στις προθέσεις μας να κρύψουμε τον υποκειμενικό τρόπο με τον οποίο τους βιώσαμε και τις υποκειμενικές μας βλέψεις. Δε γράφουμε «αντικειμενική» ιστορία από τη σκοπιά του αποστασιοποιημένου παρατηρητή. Είμαστε ένα ζωντανό κομμάτι της ιστορίας που περιγράφουμε, μιας ιστορίας που περιλαμβάνει πολύ περισσότερους ανθρώπους από εμάς, οι υποκειμενικές ιστορίες των οποίων μπορεί να μη δουν ποτέ το φως της δημοσιότητας. Όπως και οι δικές μας, οι πράξεις όλων αυτών των άγνωστων συντρόφων είναι κομμάτι του ίδιου αντιστασιακού ποταμιού που ελίσσεται, αναδιπλώνεται, κάποτε κρύβεται και ρέει υπόγεια αλλά πάντοτε επανεμφανίζεται για να ποτίσει γόνιμα μια γη που οι απαισιόδοξοι την έχουν χαρακτηρίσει οριστικά στέρφη.

Οι εχθροπραξίες συνεχίζονται!